

Հեռագրաց երգ երգել .

Անդղիոյ մէջ տեսակ մը ելեքտրական հեռագրութիւն հնարուեցաւ, որով կրնան մարդիկ մէկ աշխարհէ ուրիշ աշխարհ, որչափ այլ հեռաւոր ըլայ՝ եղանակներ երգել :

Արուեստաւորը նուագարանին առջև կենալով կ'երդէ խողովակի մը մէջ ուզած եղանակը . խողովակին բերնին մօտ ձգտեալ մաշկ մը կայ որ երգուած եղանակին համեմատ թրթուալով՝ հա-

ղորդիչ թելով մը կ'աղդէ նոյնպիսի մաշկի մը իր ուզած հեռաւոր երկիրը :

Առջի մաշկին թրթուանց թիւը ճիշդ կը համեմատի թելով խրկուած ընթացող ելեքտրականին շարժմանցը զոր կը հաղորդէ հակաղիր մաշկին, որ ընթացող զօրութեան ազդման տակ կ'արձեկ այնպիսի ձայն մը, որ նման է երգուած ձայնին : Անշուշտ քիչ ատենէն պիտի կարենան մարդիկ հասարակ խօսակցութեան կերպով իրարու հետխօսիլ աշխարհքիս մէկ ծայրէն մէկալ ծայրը :

ԽԱՆԴ

**Քընար ի գիրկ վերամբարձ, մատունք ի լար յարդարուն
Ես ձայն առ քեզ արկանեմ աստուածեղէն շունչ խօսուն .**

Ո'վ ազդումն անճառ,

Ծընունդ արփեաց վառ :

Զակեճաճանչ լոյժ ըզթեւս՝ ճախր ի թրոիչ հար աղէ,

Մատիր ի լուռ յայս քընար . յեռանդ ջերոտ զարթիցէ .

Եւ լարք բախեսցին

ի նուագ սիրային :

Պուրակագեղ լուռ անտառ սաղարթազուարձ ի ստեղունս,

Դաշնակաւոր հարկանէ սարսափաձայն քաղցր հընչմունս .

Զի շընչեաց հեղիկ

Զեփիւռ քաղցրասկք .

Որ ի զըւարթ քըրքմացան, յարկածայր ծիրանի,

Սաւառնաթեւ էջ ի նա, փարեալ զոստովք դալարի ,

Եւ մեղմիկ ի կոծ

Սարսեն սաղարթք հոծ :

Թըռչուն ընդ օդ թեւահերձ անդ ի ճախրանս բազմախաղ .

Նըւագ ի նուագս յեղյեղեալ եղանակէ գեղգեղ տաղ .

Մերթ յոստին թառել,

Մերթ բարձր ի վերել :

Ո՞ր սըրտեռանդ շունչ յորդոր եւ զի՞նչ ոգի երգահան,

ի գիրգ լանջին փափկասուն եւ փոքրատար դոյզն յաման ,

Դիւրազգած սըրտին ,

Կակուղ սոսորդին :

Բայց թէ աւին երկնաձիր որ յամենայն ծաւալեալ,
Սըրտին ոգւոցն ի մասունս, բըբացն յայդուն լոյս բանալ
թեւոցն ի կայտիռ,
Հոլաթեւ ի թիռ:
Է՛ջ ծաւալեաց եւ դու յիս, իմոց մըտաց թըռիչ սուր,
Թեւս յօրինեաց պընդակազմ յանհոսելի կուռ փետուր,
Քան ի կըրետայ
Խուսելում բացեայ,
Ըզտարեղէն թեւս ի հիւս, որ յընթացից միջակէտ,
Լուծեալ փետրոց յանկարծոյն, յալեաց ծովուն խորս անհետ
եւ ըզկենացն հէք
Մերկացաւ զարեգ:
Ե՛կ շունչ շընչեաց ի մեռուս կիսակենդան սըրտի հուր,
Որ ըզմոխրոյն կոյտ ցըրտին թօթափելով առաթուր,
Բորբոքեալ որպէս
Փայլակ բոցակէզ.
Ոլորտասցի թափ ի վեր ուր գումարտակ կուռ ամպոց,
Թաւալեսցին ի ներքոյ կայծակնացոլ վառ հետոց.
Ու արծիւ բարձրաթիռ,
Կըրթեսցի յաթիռ:
Որպէս յանդունդ խոր չանդրին տարտամ ի ծուփ լաստ թափառ,
Առադաստիցն արձակեալ եւ կան ի կախ շնչասպառ,
Եւ ահա հիւսիս,
Վազեալ ընդ ալիս,
Փըշէ ի թեւարն թափուր եւ գոգալից ուռուցիկ,
Վարեն յառաջ զլաստափայտ, շուրջ վէտ ի վէտ կոր ալիք,
Քըրտնին զըսպիտակ,
Փըրփուրն ի կուտակ:
Քեւ իսկ հանդոյն թեւազգեաց խըրոխտալիր ի թըռչան,
Սիրտ յարփենեաց ի զաւառ, յաստեղաղարդն յանդաստան
Ճախրեսցի թափանց
Յայերս յայերաց:
Քեզ կայ քընար՝ խանդ հրաշունչ, յարփուոյն ծագել ի բարձունս,
Նորանըշոյլ մինչ ճաճանչք յոսկեթաւալ ի զեղմունս,
Զոլորտիւք սըփոին
Երկրի եւ զերկնին:
Սարք պաղպաջեն բարձրաբերձ, լերինք, բըլուրք ըզգենուն
Ըղծիրանիս կարմրերփեան, պըճնին հովիտք հովասուն,

Նըպարին ծաղկունք

Գեղանի զարդուք .

Եւ դաշտային մինչ հաւուց խայտանըկար պարք ողջոյն ,
Քաղցրամըրմունջ այգորեն գերկնից դըրունս վարդագոյն .

Եւ յարօտ ծաղկեայ

Զով հողմիկ խայտայ :

Առ ճախրահոս ջինջ աղբեր եւ առ վրտակըն վրճիտ ,
Ոլորտաճեմ, հեղասահ ընդ տունկ եւ բոյս խիտ առ խիտ .

Առ եղբ արծալի ,

Անդորր լըճակի .

Անդ անսայ քեղ, էջ մատիր եւ ի ներքոյ հովանուտ ,
Թանձրամայրի անտառաց , առ ուղէշիւք դալարուտ .

Զովագին յեմակս ,

Մարդաց ի դաշտակս :

Խակ մօտալուտ , վերահաս յերեկորոյն ժամանել ,

Ո՛վ եւ քանի համառօտ մեղ տիւ չափեալ ի վայել ,

Առ խոնարհ մըտիւք ,

Կարմիր դըրօշիւք ,

Աղօտափայլն արփենւոյն որ թանգուզի յալիս լուրթ .

Անդ անձկայրեաց հուսկ նըւագ քեղ կայ քընար սըրտաթունդ .

Առ ափամբ անհուն

Լայնածիր ծովուն .

Ուր դամ մի եւս հարեալ յերգ խոր՝ մըրմընջիւն ներդաշնակ ,

Որպէս թըռչուն անցաւոր ընդ թախծաղէմ կապուտակ ,

Մըրմընջեալ զերկսյն

Գեղգեղ քաղցրաձայն՝

Թեւակոխէ յանուշակ , գեղանըսիհ յանկոյթ թառ .

Հանդիր եւ դու խամնդ աշխոյժ եւ հանդիցէ խոնջ քընար

Աստեղց ի շառայլ

Լուսնին գեղափայլ :

* *

